

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 197. — ŠTEV. 197.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 22, 1931. — SOBOTA, 22. AVGUSTA 1931

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

GOV. ROOSEVELT SKUŠA POMAGATI NEZAPOSLENIM

NEWYORŠKA ZAKONODAJA SE BO V TOREK SESTALA K POSEBNEMU ZASEDANJU

Governor Roosevelt bo predložil zakonodaji svoj lastni načrt, kako bi bilo mogoče odpraviti nezno-sno stisko in bedo. — Njegova priporočila bodo v soglasju z željami strokovnih unij in dobrodel-nih družb. — Zahteva glede petdnevnega delov-nega tedna. — Država naj preskrbi vsakemu od-raslemu državljanu najmanj tri dni dela na te-den.

ALBANY, N. Y., 21. avgusta. — Governor Roo-sevelt je sklenil pozvati državno zakonodajo, na kaj ukrene za olajšanje velikega pomanjkanja in bede, ki preti nezaposlenim, katerih je v New Yor-ku več kot milijon.

Ta governorjev sklep pomeni, da je sklenila velika industrijalna država New York zmanjšati nezapo-slenost potom državne zakonodaje.

Newyorška zakonodaja se bo sestala prihodnji torek k posebnemu zasedanju.

Predloženi ji bo načrt, kojega izvedba je potreb-na z ozirom na ogromno število nezaposlenih, ka-teri morajo posebno po velikih mestih dosti trpeti ter se jim obeta še hujša zima kot je bila lanska.

Governor Roosevelt je objavil, da bo predložil zakonodaji načrt, katerega pa še ni izdelal v vseh podrobnostih. Odvsepovsod je dobil celo kopico najrazličnejših nasvetov, katere pa mora še natan-čno preštudirati.

Predvsem se bo bavil z nasveti državne Delavske Federacije, koje državna konvencija bo v torek otvorjena v Syracuse.

Delavska Federacija, koje želje je Roosevelt ve-dno uvaževal, priporoča, naj zakonodaja ustanovi poseben fond, iz kojega bi se plačevale vsote v obliki plač.

Tozadavna predloga je bila že stavljena v red-nem zasedanju zakonodaje, pa ni bila sprejeta. — Predloga je zahtevala, naj se da vsakemu nezapo-slemu že vsaj dva dni dela na teden. Minimalna plača za en dan naj bi znašala pet dolarjev.

Nadalje zahteva delavska Federacija uvedbo pet-dnevnega delovnega tedna za vse delavce, ki so za-posleni pri javnih podjetjih.

Nadaljna predloga določa, da bi morali podjetni-ki, ki so prevzeli javna dela, plačati take plače kot so običajne v kraju, kjer se delo vrši. Delavski vo-ditelji pravijo, da so podjetniki izkoristili obupen položaj ter že itak pičle plače še skrčili.

Governor je dobil od delavskih unij in dobrodel-nih družb še petnajst drugih važnih predlogov, ka-terim bo posvetil v soboto in v nedeljo vso pozor-nost.

SYRACUSE, N. Y., 21. avgusta. — John Sulli-van, predsednik državne delavske Federacije, ko-je konvencija se prične tukaj v torek, je rekel, da je pripravljen governor Roosevelt spraviti pred za-konodajo vprašanje glede pomoči nezaposlenim.

Vsa priporočila, ki jih je predložila Federacija, je treba odobriti, če se hoče že vsaj nekoliko zmanj-sati bedo v bližajoči se zimi.

Glavna zahteva Federacije je, naj bi država ga-rantirala vsakemu odraslemu državljanu že vsaj tri dni dela na teden.

S tem zasluškom delavci seveda ne morejo do-stojno živeti, imajo pa že vsaj toliko, da se nasitijo in za silo oblečejo.

Država bi s pomočjo mest in občin prav lahko dobila toliko dela, da bi vse odrasle državljane za-poslila že vsaj po tri dni na teden.

Državna konvencija Delavske Federacije se bo v prvi vrsti bavila z vprašanjem nezaposlenosti.

Drznost banditov dosegla svoj visok

NEZNOSNE RAZMERE V V KAZNILNICI

Kaznenci Charleston ka-znilnice se pritožujejo nad hrano in drugimi neugodnosti.

BOSTON, Mass., 20. avgusta. — V Charleston jetnišnici, kjer sta bi-la pred petimi leti zaprti Sacco in Vanzetti, vladajo še vedno skrajno slabe razmere. Kaznenci so se zno-va pritožili nad hrano in drugimi neugodnostmi, toda oblasti niso pri-tožbo vpoštevale.

Kaznilnica je prenapolnjena. Na-mesto da bi dale obklasti jetnikom zadostno hrano ter nekoliko razši-rile ozke prostore, so najele petde-set posebnih stražnikov, ki noč in dan stražijo zloglasni zavod.

Onega, ki se pritožuje, vržejo v temnico, kjer mora biti več dni ob samem kruhu in vodi.

Vodstvo jetnišnice se izgovarja, da je ojačena straža vsled tega po-trebna, ker se pojavljajo med kaz-nenci znaki nepokorščine ter se je bati upora. Pred dobrim tednom je skušalo pobegniti sto kazencev, toda le trem se je beg posrečil.

BIRMA SE BO LOČILA OD INDIJE

Pogajanja glede lastne ustave so se že pričela. Gandhi se ne bo udele-žil konference.

LONDON, Anglija, 20. avgusta. — Meseca novembra se bo po naroči-lu vlade vršila konferenca glede po-ložaja v Birmi. Stavljenih je bilo na-mreč več tehtnih predlogov, naj se loči Birma od ostale Indije.

Na konferenci bodo sestavili za Birmo posebno ustavo. Tozadavno priporočilo je vsebovano tudi v Si-monovem poročilu glede Indije. De-želi bi baže dosti boljše uspevali, če bi bili ločeni.

BOMBAY, Indija, 20. avgusta. — Nocoj je rekel Mahatma Gandhi v Ahmedabadu:

— Zdi se mi, da ne bom odpoto-val v London. Odpotoval bi le v slu-čaju, če bi angleška vlada izpreme-nila svoje nazore in svoje srce. Pre-pričan sem pa, da se to ne bo še ta-ko kmalu zgodilo.

Zastopnik Anglije ni odgovoril na to Gandhijevo izjavo.

NAMERAVAN POLET V AMERIKO

BERLIN, Nemčija, 20. avgusta. — Letalca Willy Rody in Christian Johannsen se pripravljata na po-let v Združene države. Letala bo-sta preko Lizbone na Portugalskem. Posluževala se bosta Junkerjevega aeroplana, kojega motor proizvaja tristo konjskih sil.

WASHINGTON, D. C., 21. avgusta. — Pred-sednik Hoover je danes z velikim zadovoljstvom objavil, da je pozval šestdeset uglednih Amerikan-cev, naj se pridružijo komisiji za nezaposlene.

Izmed šestdesetih jih je dvainpetdeset ugodno odgovorilo.

KARDINAL JE OBSODIL ŠPANSKO

Kardinal, katerega so iz-gnali iz zapretil seda-njim veljakom z izob-čenjem iz katoliške cer-kve.

MADRID, Španija, 21. avgusta. Kardinal Segura, ki je bil deporti-ran iz Španije zastran svojih poli-tičnih delavnosti, je izdal pastirsko pismo, v katerem odločno obsoja se-danjo špansko republikansko vla-do.

V pastirskem pismu je rečeno, da se vrača dežela k brutalnemu pa-ganizmu. Španska vlada je začela kršiti pravice, katere je zajamčil sam Jezus Krist. — Cerkev bo branila svoje pravice — je rekel, — to-da branila jih ne bo z armadami in aeroplani. Imaj pa dvojne orožij. Prvo orožje je v rokah njenega bo-žanskega ustanovitelja. Drugo orož-je je kanonična kazen. Zgodovina prita, kako uspešna so izobčenja. Zdi se mi, da je pismo naslovlje-no naravnost na sedanje voditelje Španske.

Kardinal Segura se nahaja v ne-kem francoskem samostanu.

TRDOVRATNA SAMOMORIL- NA KANDIDATINJA

Dvajsetletno Helen Kaplan so privedli včeraj v Kingscounty bol-nišnico v Brooklynu. Dekle je hote-lo po vsej sili v smrt. Najprej se je hotela zadušiti s plinom ter si je prerezal žile v zapetju. Nato je skočila skozi okno. Težko poskodo-vano so odvedli v bolnišnico, in zdravniki upajo, da jo bodo ohrani-li pri življenju.

Dekle je bilo zadnje dni precej zamišljeno.

OTON HABSBUŠKI ODPOTOVAL IZ BELGIJE

BRUSELJ, Belgija, 21. avgusta. — Oton Habsbuški, katerega hočejo postaviti monarhisti na madžarski prestol, je odpotoval iz dežele, ka-korhitro se je izvedelo, da je ma-džarski ministrski predsednik grof Bethlen s svojim kabinetom odsto-pil. V tujakšnjem gradu, kjer je Oton stanoval, sta ostala samo ne-ki star naglušni učitelj in gover-nanta. Oba sta odločno zankala, da bi bil princen odhod v kaki zvezi z Bethlenovim odstopom.

ZAPORNA KAZEN ZA UMOR

MEXICO CITY, Mehika, 20. av-gusta. — Novi kazenski zakonik, ki je bil ravnokar uveljavljen, dolo-ča za umor kot najvišjo kazen tri-deset let ječe. Kot znano, je bila smrtna kazen v Mehiki odpravljena leta 1929.

IZ SAVLA JE POSTAL PAVEL

Veleindustrijalec V a u-clain se je zavzel za pre-klic prohibicijske po-stave. — Svoječasno je navdušen suhač.

Samuel M. Vauclain, predsednik ravnateljskega sveta Baldwinovih tovarn za lokomotive v Philadelphi-ji, kjer je v normalnih časih zapo-slenih do dvajset tisoč delavcev, je objavil v listu "Outlook and Inde-pendent" članek, v katerem se za-vezava za preklic prohibicijske po-stave.

Svoječasno je bil Vauclain navdu-šen suhač. On je eden najuglednej-ših republikancev države Pennsylv-anije ter je leta 1928 dosti pripo-mogel k izvolitvi Herberta Hoo-verja.

— Jaz sem bil za prohibicijo, — pravi Vauclain — ker je odpravila gostilne in žganjarne. Na mestu go-stilin in žganjarn je pa nastalo po mestih in po deželi sploh vse polno beznic. Zda spravlja butlegar v svoj žep denar, ki bi moral sicer pri-ti v zvezno blagajno.

Vauclain zagovarja načrt zvezne-ga senatorja Morrowa, naj bi ime-la vsaka posamezna država pravico določiti glede prodaje opojnih piječ. Odločno nasprotuje nazorom Hen-rya Forda, kateri trdi, da bi preklic prohibicije povzročil zmedo v indu-strijah.

Poslnec William F. Brunner je govoril včeraj po radio ter rekel, da bi v slučaju preklica osemnajstega amandmanta vlada profitirala na davkih najmanj eno milijardo do-larjev. Pa ne samo to. Tudi število nezaposlenih bi se znatno znižalo in zločinov bi ne bilo več toliko kot jih je sedaj.

LINDBERGH JE ZADRŽAN

Parnik je moral odvleči njegovo letalo na sever-no obrežje Ketoi otoka. Motor je pokvarjen.

NEMURO, Japonsko, 21. avgusta. Japonski vladni parnik "Shimushiru Maru" je sporočil radio postaji v Ochiishi, da se je na letalu ame-riškega avijatika Charlesa Lindbergha pokvaril motor. Letalec je zameraval čmes odleteti naprej proti Tokio, pa je moral odlet od-goditi za nedoločen čas.

Letalski pročnik Tamaki je spo-ročil, da je motor precej poskodo-van, poleg tega pa vlača v okolici tu-di zelo slabo vreme, vsled česar bo-sta morala Lindbergh in njegova žena še par dni ostati na otoku Ke-ton. Vremenska opazovalnica napo-vедуje slabo vreme.

Kapitan parnika "Shimushiru" je nadalje še javil, da sta dunes zju-traj ob šestih Lindbergh in njego-vo žena še spah v aeroplanu. Letalec je sinoči do polne ure poprav-ljal motor.

Letalec je hvaležno sprejel po-moč japonskega parnika, ki ga je od-vedel k severni obali otoka Ketoi. Aeroplan, ki je bil na poti iz Pe-tropaviovske proti Nemuro, se je moral vsled goste megle spustiti na morje ob južni obali otoka Ketoi.

KRVAVA BORBA NA NEWYORŠKIH ULICAH

V boju, ki se je vršil včeraj po newyorških uli-cah, so bili usmrčeni trije banditi in dva policista. Dvanajst oseb je bilo ranjenih, med njimi tudi tri-letni otrok.

Ko je stopil blagajnik Lloyd Fon-hose iz avtomobila na 135. cesti, so se mu približali trije banditi. Blagajnika je spremljal policist Wal-ter G. Webb. Banditi so policista na mestu ustrelili ter odvzeli blaga-jniku kovčeg, v katerem je imel \$4619. Blagajniku niso storili ničesar. Nato so skočili v avtomobil ter se odpeljali proti mostu na 155. ce-sti. Par blokov vstran so stopili iz avtomobila, vzeli taksi in se odpe-ljali.

Policist Walker, Wardell in de-tektiv Nugent so jih začeli zasledo-vati. Banditi so neprestano strelja-li na zasledovalce, pa tudi policisti niso štedili s krogli.

Pri mostu so opazili banditi pro-četnega policista Churchilla, od-dali nanj par strelcev ter ga nevar-no ranili.

Tedaj je skočil iz nekega avto-mobila mlad ognjegasec, planil k ranjenemu policistu in mu odvzel revolver. Banditi so tudi njega ranili. Isto tako neko žensko in nje-nega triletnega otroka.

Divji lov je šel preko mostu do 164. ceste.

Zasledovalcem se je pridružilo osem avtomobilov, v katerih je bi-lo dvajset policistov.

Ko je dospel taksi na Dykman Street, mu je zastavil pot velik to-vorni avtomobil.

Tedaj se je šele unela pravcata borba. Ko so se policisti približali taksiu je bil eden banditov že mr-tev, ostala dva sta pa kmalu nato umrla v bolnišnici.

Tudi prometni policist Churchill je podlegel ranam.

Kot rečeno, je bilo vsega skupaj ranjenih dvanajst oseb.

POVODENJ NA KITAJSKEM

Število utopljenecv ne-prestano narašča. — Na tisoče oseb je še vedno v smrtni nevarnosti.

ŠANGHAJ, Kitajska, 20. avgusta. V Hankovu, ki je središče zagonet-ne preplave, je voda reke Yangtse nekoliko upadla, toliko več škode pa povzroča pritok Luho.

Pod vodstvom nacionalistične vla-de se pripravlja pomožna akcija za trideset milijonov Kitajcev, ki so brez strehe.

Oblasti javljajo, da se vrše pogaj-anja z ameriško farmsko oblastjo glede nakupa petnajstih milijonov bušjev pšenice za kitajske reveže. Vsi čolni in parniki, ki so na razpo-lago, so v službi rešilne akcije. Le-talci so dognali, da je na višinah med Ankingom in Kiukiangom vse polno beguncev, kateri so si pred povodnijo rešili edino golo živ-ljanje.

Reka Lu je preplavila mesto Fu-shun in Neikiang. Približno desetsti-soč prebivalcev je utonilo. O ma-daljšnih žrtvah poročajo iz Čung-kinga.

Nankinska vlada je sprejela po-mudbo zdravstvenega oddelka Lige narodov, in kmalu bo odšlo na Ki-tajsko veliko število zdravnikov in bolniških strežnic, kojih naloga bo preprečiti širjenje raznih mlezljivi-vih bolezni.

DENARNA NAKAZILA---

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO
KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI
SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
Din 1000	\$ 18.50	Lir 200	\$ 11.30
Din 2500	\$ 45.75	Lir 500	\$ 27.40
Din 3000	\$ 54.60	Lir 1000	\$ 54.25
Din 5000	\$ 90.50		
Din 10,000	\$ 180.00		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno naka-zilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih lihah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakaz-ljih priporočamo, da se poprej s nam pisnim putem sporazume-te glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino \$10.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
514 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za imenstvo za celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčjuje. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 214 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PREMOGARJI PRED SODIŠČEM

Te dni se je začel v Harlanu proces proti stavkujícím premogarjem iz Kentuckyja. Med njimi jih je petin-trideset obtoženih umora pomožnega šerifa Jesse Pace-a.

Ne samo v Harlanu, pač pa tudi po vsej državi je splošno znano, da ti premogarji niso usmrtili šerifovega pomagala, ampak da je padel zadet od krogle, ki jo je oddal kak njegov tovariš.

Obtožba proti premogarjem je bila dvignjena šele tedaj, ko je državno pravdnštvo poskrbelo, da se je "izsili-lo" iz države par priči, ki bi utegnile državnemu tožitelju prekrizati račune.

Predsedujoči sodnik D. C. Jones je že takoj v začetku obravnave skušal ustvariti proti štrajkarjem sovražno razpoloženje.

Pri izbiri porotnikov je imel ognjevit govor, v katerem je grmel proti komunistom in drugim radikalcem ter poudarjal, da so bili prebivalci Kentuckyja vedno dobri Amerikanci in uzorni državljani.

Svečano je obljubil, da bo krivce najstrožje kaznoval ter da bo "izstrelil komunistični strup, ki se je zalezal v naš okraj".

Namignil je, da bo obsojene obsodil na smrt ter pozval porotnike, naj natančno preiščejo vprašanje, v kakšni meri so obtoženci kršili protisindikalistično postava.

Brez dvoma, — je dejal ta nepristranski sodnik, — so ti možje začeli sami izvajati svojo pravico, ne brigajoč se za ustavo naše dežele. Mi živimo v državi, v kateri izvajajo prebivalci močan vpliv, ker so znani kot svobodoljubci in neodvisni ljudje.

Namen sodnika je prozoren. Ve namreč, da ni na razpolago nobenih dokazov o krivdi obtožencev, zato je pa že vnaprej razpredel mreže sindikalistične postave, v katere naj bi se obtoženci zapletli.

Obtoženci bi bili spoznani krivim kvečjem zastran uboja po tretjem redu, za kar določa zakon kazni enega do dveh let, dočim predvideva kršenje sindikalistične postave kazni do dvajsetih let.

Oblasti delujejo s premogovnimi baroni roko v roki.

Premogovni baroni prav dobro vedo, da bi lahko počeli, kar bi se jim zljubilo, če bi spravili voditelje premogarjev na varno.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Nimam ravno posebnih novic za poročati. Če pomislim, da sem pred več kot letom pisal, da so delavske razmere pod ničlo, res ne vem, kako bi se moral danes pošteno izraziti. Vsak dan je slabše, slabše še nam pa obetajo.

Kljub vsem tem slabim razmeram je pa društvo "Triglav", št. 48 S. N. P. J. sklenilo, da prošlavi 25-letnico svojega obstanka. Za glavnega govornika na tej slavnosti je društvo povabilo Mr. Joseph Siskovicha, gl. uradnika S. N. P. J.

Nastopil bo tudi pevski oktet "Javornik", ki bo po možnosti razveselil naša srca z mlo slovensko pesmijo.

Po končanem programu bo prosta zabava in ples. Pričetek programa točno ob 7.30 zvečer, vstopnina 25c za osebo, otroci v spremstvu starišev prosti.

Tem potom uljudno vabim vsa društva in posameznike, da se te naše slavnosti, ki se vrši v soboto dne 5. septembra v dvorani S. Sam. dr. "Domovina" na 15. cesti po možnosti udeležijo.

Navidenje! Pa še soseda pripelji te seboj.

Pozdravi!

Joseph Hill.

Cicero, Ill.

Tudi jaz se oglašam in sporočam čitateljem Glas Naroda, kako se v Cicero iz tovarn oziroma iz dimnikov kadil.

Prav malo dima je opaziti, če se človek naokoli ozira. Videti je le velike trume ljudi, ki hitijo od tovarne do tovarne za delom, pa vse je zastoj. Delo se tudi danes kupiti ne more. Časi se nič ne izboljšajo. Prihodnjo zimo pričakujemo še slabšo, čeravno so nam že časopisi obetali boljše. To nam obetajo že dolgo.

Ko sem bila tako izmučena in po-trita, mi pride novica iz starega kraja, da je naš ljubljani in nepozabljeni oče Francišek Orca umrl na domu št. 91 v Domžalah. Bolehal je že dalj časa in zadnjih 7 tednov je bilo najhuje, ker ni mogel skoro nič uživati. Umrl je za sušico v grlu. Star je bil 78 let.

Dolžnost me veže, da se zahvalim iz daljnih krajev vsem, kateri so mi stali in stregli v njegovi bolezni in ga spremlili k večnemu počitku.

Toliko v naznanje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Dragi oče, počivajte v miru, da se zopet vidimo skupaj nad zvezdami.

Žalujoci ostali: Helena, soproga, Fany in Mary, hčeri, Frank in Viktor, sinova.

Glentana, Mont.

Zopet vam pošljam \$2.00 za obnovo naročnine na Glas Naroda.

Glentana je kakih 65 milj severno od Glasgowa. Povedini so tukaj Nemci naseljeni. Slovenskih družin tukaj ni.

Letošnjega pridelka ne bo prav nič, razen malo krompirja, ker je vse od suše zgorelo.

Zgaga večkrat piše o Ribničanih in o vseh drugih, samo o Belokranjih menda ničesar ne ve. Kako da ni od Dolores tako dolgo nič pisma prejel.

Prejmite prijateljski pozdrav! Naročnik.

Porterville, Cal.

Trgatev v Californiji se je pričela že pred par tedni. Grozdje je letos prej dozorelo kakor navadno. Vohbe bo pridelale polovica manjši od prejšnjih let. Huda vročina, ki je vladala celi mesec julij in začetkom avgusta, je povzročila ogromno škodo po vinogradih in drugem sadju. Toplota je v senci skozi pet do šest tednov neprestano kazal od 110 do 115 stopinj. Najbolj vroč dan je bil letos na Jakobovo: sto in dvajset po porcu. Če bi takrat vročina še par dni trajala, bi bilo uničeno vse grozdje na trtah od solne vročine. Najbolj je trpelo Muscats grozdje, ki raste na nizkih trtah, in se grozdi več ali manj dotikajo zemlje. Močno prizadeto je Thompsons. Ta trta raste visoko od tal, spelnja na po škali in priravnata. Ta vrsta grozdja ima male bele jagode, ki so brez semen (seedless). To grozdje, kadar je na solcu po-

sušeno, prodavaajo za rožine. Velik del tega grozdja je do danes že obranega ter se suši na solcu. Tudi "Sultanos" že sušijo. Grozdje za vinski sok, kakor Zinfandel in Mission ni toliko trpelo zaradi vročine, vendar pa se bo pridelek te vrste grozdja skrajši za trideset do 40 procentov.

Poleg vročine, so imeli vinogradniki velik boj za svoje masade za "Vine Hoppers" in "Red spiders", ki je uničeval trtne listje in okuževal sadje. Tisti, ki so večkrat pravočasno s pripravljeno kemično tekočino škropili, so bili, kar se na pridelku dobro pozna, dobro plačani.

Za pridelovanje sadja v San Joaquin dolini moraš biti preskrbljen z vodo za zamakanje, ker drugače ne pridelas ničesar. Pomankanje vode trpijo letos kakor še nikdar prej. Oni, ki je navadno vsako leto zamakal svoje sadeže z vodo napeljavno po kanalu, je letošnje poletje nima.

Pridelki v nekaterih lokalnih so vsled pomankanje vode popolnoma uničeni.

Z ozirom na zgoraj navedeno poročilo, je cena californijskega grozdja močno poskočila za letošnji pridelek.

"Rancar" ki je svoje masade pravilno zamakal (ako je imel vode) in pravočasno škropil, bodo kljub vsem neugodnim elementom sprefel za svoj pridelek toliko ali več kakor minulo leto. Cena grozdja je vsaki dan trdnjša.

Rojaki, ki so vajeni vsako leto nabaviti si primerno zalogo sočnega grozdja iz Californije, bodo morali letos zanj več plačati kot prejšnja leta. Ne samudite prilike.

Polovični pridelek polovično delo — zaslužek. Mehikanci so radi delali po vinogradih, in so tudi spretni z delom na bombaževem polju. Letos so malo zaslužili in poleg tega jih je vsak zaničljivo gledal. Je, kakor sami pravijo, prišla je za nas rešitev, da se vrnemo v svojo domovino. Mehikiški konzul v Fresno je razposlal oklic na svoje rojake v Californiji, kateri se želi vrniti v svojo domovino, naj se pri njemu pismeno ali osebno oglašajo za ureditev potovanja. Ameriška vlada plača prevoz za vsakega Mehikanca do mehiške meje. Od tam naprej po Meksiki plača mehiški konzul. Od prvega januarja l. l. se je izselilo iz Los Angelesa osemdeset tisoč Meksikancev v svojo domovino.

Pred nekaj dnevi je odšla skupina mož (deset osemdeset) iz Delano. Ti ljudje se navadno nočejo učiti angleškega jezika, je pa vselej kak med njimi, ki govori dobro angleško in eden izmed teh se je izrazil: Gremo domov, ker tukaj stradamo.

Sedaj se bo kmalu pričelo obriranje bombaža. Letos pravijo, da ne bodo pričali več kot 50c za sto funtov. Ako je letos bomaž pod nič, mi ne moremo zastojni delati. Gremo domov, naša vlada nas vabi domov in ponuja nam brezplačna zemljišča za obdelovanje.

Turisti, ki so letos obiskali Mehiko pravijo, da je ta dežela sedaj na dobri podlagi. V nji ni pomankanja ali depresije.

J. R. Simonich.

New Waterford, B. C., Canada.

Oprostite mi, ker sem z mojo naročnino malo kasen. Temu je vzrok pač sedanja depresija, katero se občuti tudi v Canadi.

Kar se tiče delavskih razmer, so seveda pod ničlo. Premogorovi obratujejo po 1 do 3 dni na teden, tako da še marsikateri za hrano ne za-

PATENT

Prodajte svoj patent ali iznajdbo s tem, da razstavite svoj model na drugi in večji Mednarodni Patentni Razstavi, Chicago. Na tisoče izdelovalcev in kupovalcev patentov si bo ogledalo nove priprave in patente za prodajo. Zelo nizke cene. Če nimate modela, bosta rizba in opis zadostovala. Pišite po brezplačno knjižico. — B. Hamilton Edison, Managing Director, International Patent Exposition, Merchandise Mart, Chicago.

NAPRODAJ POSESTVO

v SERENJIVASI, št. 6, Loški potok, hiša, hlev, okedenj, svinjaki, njiwe, lazi in gozd. Kdor se zanima, naj piše po pošto na meni: Math Kofir, Box 43, Hugheson, W. Va. (3x 22.44x25)

Peter Zgaga

KADAR SE KUJA...

Prijatelj, ali si že opazoval žensko, kadar se kuja?

To je neka čudna, izvanredna lastnost, ki bi pravzaprav ne smela biti ženski prirojena, kajti ženska je menda zato ustvarjena, da govori. Da govori od jutra do večera in celo v spanju. Da govori, če je treba ali ne. Da govori o vseh mogočih in nemogočih stvareh, in da posebno rada in vztrajno takrat govori, ko bi morala molčati.

Včas se pa skuja. Iz kakšnega vzroka, nikdar ne veš in menda nikoli izvedel ne boš.

Kar skuja se, to je vse. Ves dan govori, nagosto ti pripoveduje stvari, ki te popolnoma nič ne zanimajo, odgovarjaš ji kot veš in znaš, smeji se, šali, kar naenkrat pa — kakor da bi odrezal.

Vprašaš jo, pa ne dobiš odgovora. Vprašaš se enkrat, misleč, da ni slišala. Pa nič.

Stopiš k nji in jo narahlo za rame streseš ter ponoviš vprašanje.

Ona se obregne in ne odgovori. To je jasen dokaz, da se je sku-jala. Globoko se oddahneš in mi-

USODA DELAVSKE STRANKE NA TEHTNICI

LONDON, Anglija, 21. avgusta. "Daily Mail" pravi danes v nekem svojem članku, da je usoda angleške delavske vlade na tehtnici.

Opolnoči so se vpraševali v političnih krogih, če se bo mogla vlada vzdrževati v sedlu, — je rečeno v članku. — Zdaj je najugodnejši čas, da bi se mogla odločna opozicija povzpeti k moči, toda zdi se, da konservativna stranka nima zaenkrat še nobenega veselja priti na krmilo.

Zgodovina državljanske vojne v Rusiji.

Osrednji odbor komunistične stranke v Moskvi je sklenil izdati zgodovino državljanske vojne v letih 191—1931. Spisali jo bodo razni pisatelji pod vrhovnim nadzorstvom Maksima Gorkega. Med drugimi bodo sodelovali tudi: — Stalin, Molotov in Vorosilov. Zgodovina je preračunana na pet zvezkov, o vsebini pa je vsaka beseda odveč.

POZDRAV!

Pred odhodom iz Amerike se enkrat pozdravi moje sinove in hčerko, neveste in zeta in mojega brata in njegovo družino ter vse prijatelje in sorodnike, kar se jih nahaja v širni Ameriki.

Toraj z Bogom, vsi rojaki! Franc Bauer.

Ojačajte oslabele organe

Ljudje, ki imajo oslabele organe dobe v Nuga-Tone čudovito zdravilo za pridobitev nove moči in življenja. Nuga-Tone ojačuje tudi oslabele živce, mišice, prežene glavobol in omotico, pomaga obistinit in mehurnim neredom, očisti život bolezenskih gliv in odpravi za-prtnico, žledolne nerednosti in druge bolezni. Prav gotovo si nabavite steklenico Nuga-Tone. Je na prodaj v lekarnah. Ako ga lekarnar nima, recite mu, naj istega nabavi za vas od trgovca na debelo. —Adv.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici!

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

slis sam pri sebi: — No, hvala Bogu, bo že vsaj nekaj dni mir!

Kar nekako vesel si, da ji je odgovoril sicer tako izborno razvit dar govora.

Popolnoma seveda ni odpovedal, kajti z vsemi drugimi ljudmi na svetu govori, o pa še kako prijazno, edinole s teboj ne.

Napram tebi se obnaša ko da te ni. Skoro bi že začel domnevati, da te ne vidi.

Pogleda te res ne, pa te že mora videti, ker ti postavi jed na mizo in posodo pomije.

In če se imata v ozkem stanovanju kje srečati, se ti skrbno izogne, da ne butneš ob njo. Edinole sliši te ne, ali te pa noče slišati. Tega ne vem.

Če ji naprimer zjutraj razločno in s povdarmom rečeš: — Marjanca, zvečer pa hočem imeti svinjska rebarca in kislo zelje za večerjo — torej najljubšo jed — stavim, da bo položila zvečer pred te svinjska jetra s solato, torej jed, ki ti obrača želodec, če samo pomisliš nanjo.

Vsi protesti, vsi ugovori, vsa pri-govaranja, — vse skupaj nič ne za-leže. Ko da bi govoril mrtvi skali ali pa metal boš v steno.

Ti se sicer kmalu potolažiš, češ, še bolje je, da molči, imam že vsaj mir.

Toda če molk le predolgo traja, se začneš natihem jeziti in jo pri-jazno obgovarjati: — Zakaj si pa huda, Marjanca? — ji praviš pohleвно. — Jaz ti nisem nič naredil, Bog ve da ne. Tak oglasi se vendar. Povej, kaj ti je? Ali si nemara bol-na? Ali naj pošljem po dohtarja? Saj te imam rad. Saj veš, da te imam rad.

Tako ji govoriš in pomalem lažeš in ji skušaš razvezati jezik. Toda to je težavna stvar. Ženski jezik zavezati je težko, razvezati ga, je pa nemara še težje.

Ko jo tako ogovarjaš običajno ne da od sebe nobenega znamenja, da te je slišala. Včas se pa tudi pri-godi, da globoko vzdihne in si obri-se oko. Če je bila v očesu solza ali smet, ne veš, ker napravi to s tako naglo kretnjo, da komaj opaziš.

Tako trma traja večni tri do štiri dni, včas celo cel teden.

Kar naenkrat pa izpregovori, ti si pa zelo žalosten, ker si bil vsak dan bolj prepričan, da je zavladal v domu večen mir.

Prve ljubezne besede, ki so po dolgih dneh molka namenjene tebi, se glase: — Packa, raziral bi se pa že lahko!

— Ali pa: — Če misliš, da ti bom za dekljo pri hiši, si se frdamano zmotil.

Včas tukaj kaj drugega reče, led je prebit, ti pa koprneče čakaš časa, ko se bo zopet skuja, da se boš že vsaj malo odpelil.

To je ene vrste kujanje, toda ku-janja je več vrst.

*

Zelo zanimiv slučaj mi je pripo-vedoval Joe, ki živi na Danube St. v Little Falls.

Ko sva sedela pri čaši ikrečega se newyorčana, mi je pravil Joe ta-kole:

— O ja, z mojo Katrico se pa prav dobro razumeva. Zelo dobra je z me-noj, pa tudi jaz ji ničesar ne pri-zadenem. Samo neko čudno slabost ima — včas mi ne noče slišati. Pride kdo v hišo in bi rad z gospodinj-o govoril. Pogledam tu in tam, pa je ni nikjer.

— I, hudič — si mislim — pred pol minute je bila še v kuhinji. Vso hišo prevrnem, pa je nikjer ne naj-dem.

Včas bi jaz rad, kako stvar, pa pravim: — Kati! Kati! Kje si, Ka-ti?

Nobenega odziva, kot da bi glu-him stenam govoril.

Nekoč sem bil celo zaklical: — O, Kati, umri bom! Ali misliš, da se je odzvala? Še malo ne!

Postal sem bil že ves obupan, ker je nisem mogel priklicati, slednjič sem jo pa vendarle pogruhtal. Po-gruntal sem sredstvo, ki se absolut-no obnese. Če je ne morem pri-klicati, oziroma, če se mi noče o-glasiti, stopim k onim-le vratom, ki vodijo v klet in jih previdno od-prem.

Vrata komaj silno škripajo. Ti-sto škripanje pa Katrica sliši, ma-gari če je pol bloka daleč.

Trupček nato je že za meno, me prime za ramo in pravi:

— Naj, Jožek, ne boš ga več, al ga že dosti za danes.

VSE ONE ROJAKE ŠIROM ZDRUŽENIH DRŽAV IN KANADE, KI SE NIMAJO PRI NAS VLOG, VABIMO, DA SE PRIDRUŽIJO NAŠIM MNOGOŠTEVILNIM VLAGATELJEM

Denar je pri nas varno naložen in ga za-morejo vlagatelji dvigniti takoj, brez vsa-ke odpovedi, kar je v mnogih slučajih zelo važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

21 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

N. LIDIN:

SIN ČLOVEKOV

Volodja Volčok je bil kuhar v vojni bolnici. Ko je bilo že vse izgubljeno in se je moralo mesto udati, so poslali bolne in ranjene z zadnjim transportom. Sklenjeno je bilo težko bolne in ranjene pustiti v mestni bolnici. Volodja Volčok je bil marljiv mož. Vedno je imel polne roke dela vedno je bil vesel in postrežljiv. Zbudili so ga ponoči — prišel je rdečih lic in s perjem v laseh, toda vesel. In zatrjeval je:

— Menda sem že tako ustvarjen, da brez dela ne morem živeti. — Glavno je, da so vsi ljudje okrog mene veseli. Kaj za to, če me ponoči zbude — danes sem premalo spal, se pa jutri naspim.

Primarij vojne bolnice, debeluhasti, vedno nezadovoljni Veselovski mu je dejal ponoči:

— Čuj, prijatelj. Ostati boš moral tu z našimi ranjenci. Ti si kuhar, tebi najbrž ne stori nič hudega. Pusti ti ranjence same pa ne kaže — saj so sami težko ranjeni Volčok je takoj pritrtil:

— Seveda ne kaže. Strežniki imajo svojih skrbi dovolj, a kdo bo skrbel za te reveže? Nekdo mora ostati tu.

Veselovski se je ozrl na sive Volčkov lase, skuštrane v spanju, na njegova rdeča lica, na katerih se je še poznal odtis trde bolniške blazine, in pripomnil je še:

— Kaj pa če ti ne prizaneso? Po tebi bo, Volčok!

— Po meni? — je odgovoril Volčok. — Ne, ne bo. Zakaj bi me pa ubili? Saj sem pri ranjencih, svojo dolžnost izpolnjujem. To bo pač vsak človek razumel...

— Dobro pa ostani! Hrano in pristojbine za osem ljudi dobiš na roko.

Bil je kirurg, žagati je nogo človeku, težko sopleč kot bi žagal hlo in z ranjenci je ravnal grodo.

Zadnji vlaki so odpeljali zgodaj zjutraj in Volčok je ostal s svojimi osmimi teko ranjenci v mestni bolnici. Iz bolnice so bili tudi zbežali vsi, kdor je le mogel, po širokih hodnikih je vladala grobna tišina in posebno močno je dišalo po jodoformu. Volčok si je zavijal rokave belega plašča in v zdravniški operacijski čepici je begal po hodnikih, cepil v kuhinji drva ter kuhel težko bolnim zdravico kašo in ovseno mezgo. Med delom je zdaj pa zdaj stopil v bolniško sobo. Tam je sedel k nosilnici kar na tla, prekrizal noge ter zrl na zelene trepalnice napol zatisnjenih oči in na zaprta razmršena bradice.

— No, kako se pa počutiš, strček Mitja? Ti je že odleglo? Le nikar se ne vda, to je glavno, vdati se ne smeš. Nikar ne obupaj, bodi moč jeklen. Glavno je, da človek ne obupa. Dokler upaš, je tudi dihanje lahko.

Dimitrij Svidrigajlov od tretje mitraljeske čete, ki mu je bil šrapnel raztrgal trebuh, je gledal mimo Volčeka z motnimi, steklenimi očmi. Star je bil štirideset let in videl je smrt — svojo vsakdanjo in glupo muško smrt. Slednjič je dejal Volčoku:

— Sina mi reši... Volčok. Jaz

sem že pri kraju, moja pot je končana... Sin se mi smili. Kako mu je?

Zenice njegovih oči so se zaiskrile; težko ranjeni muškar se je bridko zjokal. Volčok je brž odgovoril: — Koga pa misliš strček Mitja? Fjodora? Tamle tretji leži Fjodor, cigareto si je hotel napraviti, pa sem mu prepovedal. Morda že proti večeru, najbrž pa jutraj bo na nogah. Primarij Veselovski ga pošlje v pisarno ali pa za pomočnika v lekarno. No...

Volčok je majal z glavo, smehljaje se je in na obraz Dimitrija Svidrigajlova je legla nekakšna belina.

— Fedja... Fedjuška... je dejal — ah, ti Fedja... Fedjuška moj!

Volčok je sedel pred njim na tleh, prijel ga je za otropo roko, začel je šteti utripe srca — domišljal si je, da razume to — vmes je pa govoril:

— No, doktor Veselovski pravi, da bo Fedja že sam videl, kaj bo z njim, seveda če bo pazil nase... in sploh skrbi za Fedjo, čeprav Fedja ni strancar, zato je pa zaveden, skratka...

Nastel je stopetdeset strašnih utripov in dal je Svidrigajlovu plati. Svidrigajlov je pil slabo, voda mu je tekla po bradi in brkih. Napeti je moral vse sile, da je napravil nekaj požirkov. Potem je pa dejal:

— Zda bom lažje umiral... Dobro srce imaš, Volčok, pre —

Onesvestil se je in Volčok je odšel k drugemu, brigadnemu vojaku Struzikovu. Struzikova je vlekel konj in kolo sanitetne dvokolice mu je zlomilo hrbtenico. Njegove roke so bile že davno otrpnele, nesrečnež je ležal na trebuhu z obrazom v blazini in potil je smrtni pot. Volčok mu je obrisal potno čelo, pogledal mu je v strašne žive človeške oči, ki niso več verovale v življenje, in dejal je Struzikovu:

— Druga divizija je poslegla v boj, razbila je polovico drozdovskega polka... vse so pometali proč, beže in naša konjenica jih zasleduje. No, to so ti dečki, kar je res je res... Šestindeset topov so zaplenili, streliva pa nič koliko... Sam Trocki je poslal brzojavko... diviziji k rdečemu praporu zlat trak z resami... godbi zlate trobentice, vse mu oddelku pa — vojna oddelkovanja... kar se pa nožice tiče se nikar ne razburjajte: glavno je malo odpočiti se, narava samo poskrbi za vse drugo.

Kar je Struzikov — ali bolje rečeno njegova globoka zarita postava zahropela:

— Kaj je res, da jih naši pode? — Ne samo pode, naravnost pokončavajo jih... Štirje polki so se pridružili nam, častna beseda.

Povedal je Struzikovu še marsikaj, dal mu je pit, hitel v kuhinjo pogledat, če se ni kaša prismočila, in vrnil se je zopet k Fjodoru, Svidrigajlovu sinu. Fjodor je umiral že od prejšnje noči. — Umri je, skoraj umri je, toda ne docela; tenka nitka ga je še vezala z življenjem. Bil je že bel, z ostrim nosom mrličev, z zabuhlimi ustnicami in prehiteval je očeta v smrti; njegova suknja, prepeljena

s strjeno krvojo, ni mogla segreti vedno mrzlejših nog. Nekje med kitami njegove težke in robe roke se je vila komaj slutena nit življenja, zdaj pa zdaj se je pretrgala, toda bila je nitka, tok krvi, a dokler je še krožila po žilah ta nepotrebna kri, je veljal človek za živega. Volčok ga je zakril v rjuho pred drugimi, eno njegovo roko je položil na prsa, drugo mu je pa iztegnil ob stegnu, kakor se spodobilo, ustnice so se mu začele pod silnimi brki kriviti. Potem je globoko vzdihnil, se obrnil in odšel. Drugih pet je bilo iz drugih vojaških edinic, bila je sama slabotna mladenič in Volčok se je ustavil pri fantiču s prestreljenimi prsi. Fant ga je zrl, njegov pegasti obraz je bil že mrtvako blede in pri vsakem dihu so mu silile pene iz ust. Volčok je dejal:

— No, kako se kaj počutiš, dečko? Te hudo boli?

Fantič je molče zatisnil oči. Volčok je še pripomnil:

— To ni nič hudega, to se rado pripeti. Imeli smo tu tri kakor si ti, in vsi trije so se izilili. Dihaj ena komerno in ne obupaj... trpiš za svojega brata delavca, a tvoj brat trpi v tovarni ob grenkem strupu ali pa obdelava zemljo. Tebi pa s tem ne bo nič pomagano, toda pomisli moraš, da vsi okrog tebe trpe in tako ti bo v tvoji nesreči lažje. Jaz sem to temeljito poskusil, dragi moj.

Pomenkoval se je z vsemi petimi, popravljaj jim je oede, dajal jim je piti, otipaval jim je žile in sploh je bil cel Volčok v beli čepici, z otonimi, svetlomodrimi očmi in svetlimi brčicami na dobrem obrazu, ki je znal tako dobro skrivati svoje trpljenje za vse — bil je sam za vse v tem zapučenem domu, od koder so bili zbežali vsi, ki so le mogle premikati noge, kjer se je tako strušno in mrtvaško širilo bolniški duh po karbolu in jodoformu. Potem je prinesel iz kuhinje v lončku prosne kaše in pogretega belega kruha, ki ga je sam prejšnji dan iskal po Prirečju. Jesti je dal vsakemu, kdor je še mogel, onim, ki niso mogli požirati jedi, je pa našel redke ovsene meze in jim dajal za piti z vodo. Ko je pa ranjence že objemal spanec, je hitel opravičati nešteta nujna dela; pomival je v kuhinji posodo, grel vodo in pral rjuhe, da bi jih mogel zamenjati za okrvavljene.

Obesil je perito, pomil posodo in hitel nazaj v bolniško sobo. Ranjenci so bili utihnili, zunaj je jesenski dan počasi prehajal v večer. Električna luč je še gorela, Dimitrij Svidrigajlov je spal — njegovo trpljenje je zakril spanec, težko hropeč v njegovem grlu. Zvečer je pregledal ranjence stopil je k Fjodoru Svidrigajlovu in ga prijel za roko. Roka je bila težka in topla, toda tenka nit življenja ni več tekla med mišicami. Njegov podolgasti tenki nos je bil prekrasno izrezljan. Volčak je sedel k njemu, položil rokna vlažno Fedjino roko in ozke špranjice motnih oči so ga mirno gledale. Volčok je vzdihnil, zadržal je, zakašljaj in pogladil ranjenca, rekoč:

— No, kaj hočemo, Fedja... je že konec... ah, Fedka, Fedka.

Jesenska noč z razjedenim ciganskim meesom za oknom se je tihlo vdala. Prve sovražne čete so prikorakale skozi zapadna vrata ob šestih zvečer in zasedle mesto. Ni hče se jim ni postavil v bran, mesto je bilo mrtvo. Ranjenci so prišli na vrsto šele ob sedmih zjutraj. Ponoči je umrl še en fantič. Umrl je ob jutranji zarji v strašnih mukah kakor vsi s prestreljenimi prsi. Samo Dimitrij Svidrigajlov je bil še živ, živ je bil uporno, strahno: njegov razparani trebuh je že smrdel in se naglo napenjal.

Trije vojaki so odvedli Volčeka po hodnikih mimo operacijske sobe v primarijev kabinet. Stopal je med vojaki bodro, čeprav vsa noč ni spal; čutil se je samo, kam in zakaj ga vodijo od ranjencev, v roki je pa še držal rjuho, s katero je ho-

tel pokriti mrliča, pa ni mogel. Mladenič rdečih lic, zelo tih, s stariimi kapitanskimi epoletami ga je vprašal:

— Kako se pišeš?

Volčok ga je mirno pogledal in odgovoril: — Vladimir Volčok, po domače Volčok.

— Kateremu polku pripadaš?

— Kuhar pri vojni bolnici sem. Ko so pustili tu umirajoče težko ranjene, so me pustili pri njih... da bi imeli kaj toplega jesti.

Mladenič ga je ošinil z utrujenim, malomarnim pogledom in vprašal:

— Komunist?

Tedaj je odgovoril Volčok hitro, prepričevalno je položil roko na prsa, prepričevalno je stopil korak naprej... in odgovoril žarečih oči, kolikor je le mogel, prepričevalno, kajti mladenič je bil zelo utrujen in nerad ga je poslušal. Volčok je dejal:

— Ne, tovariš poveljnik, komunist pa že nisem, to se pravi v strani nisem, ker je pa zdaj vsa oblast v rokah kmetov in delavcev, sem na strani vlade, namreč kmečke in delavske vlade, kar sem siromafem muškar brez zemlje in hiše, brez pridelka. Znam se pa prebijati skozi življenje, zato mi pravijo Volčok, in mislim, da sem si s poštenim delom zaslužil košček zemlje.

To je povedal plamtječih oči, tišeč roko na prsa, povedal je to tako, da bi ga mogel razumeti ta mirni fantič, mnogo mlajši od njega. Volčok se ne prav nič jezil, ko je oficirček zahropel:

Dovoli!

Potem so odvedli Volčeka po hodnikih in po železnih stopnicah doli na dvorišče mestne bolnice. Rahlo je deževalo in na brezah je sešestelo orumenelo listje. Volčok je stopal zaupljivo za vojaki in zopet mu ni šlo v glavo, zakaj ga vodijo iz bolnice od ranjencev. Na koncu parka za bolnico so ga potavili vojaki pri steni pod brezo in odstopili nazaj. Volčok je zrl za njimi in ni mu šlo v glavo, zakaj so ga, človeka, ki je bil ostal pri ranjencih, da bi lažje umiral, privedli ob jutranji zarji sem; zaman je razmišljal, če je storil tem svojim rojakom kaj hudega, da hočejo zdaj po svoje obračunati z njim. Zopet je pritisnil obe roki na prsa in jim dejal prepričevalno, kolikor je le mogel:

— Tovariši, rojaki moji dragi... mi vsi smo kmetje — kaj res ne moremo pravično razdeliti koščka zemlje, da imamo narešeno vprašanje...

Kar je zagledal obraze vojakov, stoječih blizu, zagledal je nekaj, kar mu je razširilo oči in nepopisni grozi, pritisnil je roke na prsa, hotel je povedati še zadnje besede tem ljudem, ki so mu bili rojaki in bratje, toda naenkrat... Fjodor Svidrigajlov je šel mimo njega tako blizu, da mu je srce zatrepetalo od radosti in groze; ne misleč nase se je Volčok oprjel hladne Fedjine roke...

POZIV!
Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berile
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Stara cena \$2.50
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

POGLAVAR roparske "zelene garde" iz Šaleške doline kot zločinca izsočutja.

Ivanka Mravljak, pod. Rajster, trgovka v Šostanju, ima v hiši obč. tajnika Josipa Mazeja v Topolšici podružnico svoje trgovine. V to podružnico, ki je bila šele pred kratkim otvorena, so neznani storilci prvič vlomili v noči od 18. na 19. julija t. l. ter odnesli raznega štacunskega blaga za več tisoč dinarjev. Vlom osumljeno je bilo več oseb v Topolšici, večina mladih fantov, ki se še sedaj nahajajo v preiskovalnem zaporu pri okrožnem sodišču v Celju in ki vsi talijo udeležbo pri tatvini.

V noči od 7. na 8. avgusta je bilo vnovič vlomljeno v to trgovino. Vlomlec je s capinom odtrgal na vratih dvojno ključavnico, obešanko in veržaljnavko ter pobral iz trgovine zopet za par tisoč dinarjev raznega blaga. Obešanka se je našla na ku-

Iz Slovenije.

Strašen konec reduciranega rudarja.

9. avgusta popoldne je hodil neki vajenec po gozdu ob mestu med Mahovnikom in Corpus Christi pri Kočevju. Nekar se mu je za nekim drevesom med steljem nudil strašen prizor. Na nizki veji je viselo truplo, ki je bilo tako razjedeno, da ni bilo moči spoznati obraza. Na obrazu ni bilo ne ušes in ne nosa, na mestu oči pa sta bili dve globoki jami, iz katere so lezli črvi. Glava je bila že skoro brez kože in čisto brez las. Truplo je povsem počrnelo.

Šele po obleki so znanci spoznali, kdo je obešen. Piše se Pavlič Ivan in je bil rojen 1. 1884 v Mengšu, kamor je tudi pristojen. Bil je delavec na Rudniku, toda ob zadnjih redukcijah je bil odpuščen in je ostal brez sredstev. Ker ni dobil nikjer dela, se je odločil za obupni korak, kar je razvidno iz pisma oziroma listka, ki ga je zapustil. V njem namreč pravi, da je dal za Rudnik svoje zdravje in svoje moči in da mu sedaj daje še svoje življenje.

Pokojni je bil miren in priden delavec. Sreča je, da je bil samec. O svoji nameri ni, kolikor je znano, nikomur nič pravil. Obesil se je na jermen, ki ga je podaljšal z kratko šibko vrvičco. Pokopali so ga v nedeljo popoldne.

V zadnjih štirih tednih je to že tretji samomor med kpevskim delevstvom: pred mesecem se je ustrelil mladi strugar Šeridu, pred tednom soto je prišla vest o tragediji 24-letnega žagarja Ivana Hribarja in takoj naslednjega dne so ga dne so našli mrtvega brezposelnega Pavliča. Moč je celo življenje delal, dolga leta garal pri TPD, dokler ga niso vrgli na cesto in se je moral na stara leta sam usmrtili, ker ni imel vsakdanjega kruha. Tragedija reduciranega TPD...

Požarna katastrofa v Jelenji vasi na Kočevskem.

7. avgusta so se zgrnili nad Dolenjsko silni oblaki, ki niso napovedali nič dobrega. Bilala se je huda ura z gromom in strelo.

Ob 21. uri je nenadoma udarilo v Jelenji vasi v skedenj Mavrinove Marije. Presušen les se je naglo vnel. Nastal je močan požar, ki se je v hipu širil na vse strani. Plameni so zajeli še sosednje štiri hiše in 2 gospodarski poslopji.

Pogorele so hiše Mavrinove Marije, Ane Mavrinove in Jožefa Pešlja ter njihova gospodarska poslopja. S hišami vred je pogorela vsa oprema, v skednjih seno in orodje, v hlevih dva prašiča, zajci, perutnina. Ljudje so si komaj pomagali samim sebi. Meltem je divjal vihar, vili se je dež ki je zabranil ognju, da se ni razširil še na ostale stavbe in da ni uničil vse nesrečne vasi.

Gasit so prihiteli gasilci iz Predgrada, Starega trga, Mozlja, Koprivnika, Nemške Loke in Rajndola. Spočetka so imeli silno težko delo, ker je radi suše primanjkovalo vode. Vendar pa so še pred dežjem ohranili dve hiši pred plameni.

Škoda je silno velika, vendar se še ne da oceniti. Posestniki so bili zavarovani za 16,000 do 50,000 Din.

Nesrečni pogorelci so našli zasilen dom pri sosedih. Požar je trajal vso noč.

Ogenj je bilo opaziti iz Kočevja, ki je okrog 26 km oddaljen od Jelenje vasi.

Poglavar roparske "zelene garde" iz Šaleške doline kot zločinca izsočutja.

Ivanka Mravljak, pod. Rajster, trgovka v Šostanju, ima v hiši obč. tajnika Josipa Mazeja v Topolšici podružnico svoje trgovine. V to podružnico, ki je bila šele pred kratkim otvorena, so neznani storilci prvič vlomili v noči od 18. na 19. julija t. l. ter odnesli raznega štacunskega blaga za več tisoč dinarjev. Vlom osumljeno je bilo več oseb v Topolšici, večina mladih fantov, ki se še sedaj nahajajo v preiskovalnem zaporu pri okrožnem sodišču v Celju in ki vsi talijo udeležbo pri tatvini.

V noči od 7. na 8. avgusta je bilo vnovič vlomljeno v to trgovino. Vlomlec je s capinom odtrgal na vratih dvojno ključavnico, obešanko in veržaljnavko ter pobral iz trgovine zopet za par tisoč dinarjev raznega blaga. Obešanka se je našla na ku-

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez kljeme
te stare in stanovitne domače
banke.

se je z njega usula nenavadna vsebina, razno blago za moške in ženske, sladkor, kolinska cikorija, Franek in sinovi, po podu pa se je zakotalila množina kovanega denarja. Pod silo teh poraznih dokazov je Celinšek priznal vlov v podružnico Rajsterjeve trgovine v Topolšici.

Ta vlom — tako se Celinšek zagovarja — pa je izvršil iz nesebičnih razlogov, iz ljubezni in soliditja do svojih po nedolžnem zaprtih tovaril. Pri teh besedah so Celinška celo polile solze. Ponoven vlom v trgovino naj bi dokazal, da so prvotni vlom izvršili drugi, ne pa aretiranci. Ukradenega blaga ni hotel porabiti zase, temveč ga po izpustu porazdeliti med tovarilne kot nekako nagrado, ker so bili po nedolžnem zaprti. Splošno mnenje pa je, da je Celinšek duhovni vodja vlomilske tolpe, da je bil prvi vlom pri Rajsterju izvršen po njegovem osnutku in da je hotel s ponovnim vlomom v isto trgovino svoje tovarilše razbremeniti. Dosegel bi bil tako dvojen namen, če bi njegova tatvina ne postala odkrita.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

